

Indicații

Acord Bilateral: Portugalia-Belgia

“Acordul bilateral încheiat între Autoritatea pentru condiții de muncă din Portugalia și Serviciul de Control al Legilor Sociale și Serviciul de Control al Bunăstării la Locul de Muncă din cadrul Serviciului public federal pentru ocuparea forței de muncă, Asistență socială și Consultanță din Regatul Belgiei”

*Autori: Luísa Veloso, Joana Marques, Catarina Sales Oliveira
(ISCTE-IUL)*

Februarie 2021

Riscurile sau provocările abordate de acest acord

Acordul bilateral s-a semnat în 2009. Principalele riscuri și preocupări abordate, așa cum se prevede în preambulul contractului, fac referire la necesitatea de a asigura protecția efectivă a angajării, siguranța și igiena și condițiile de lucru ale lucrătorilor detașați din teritoriul unuia dintre state în teritoriul celuilalt, precum și eliminarea riscurilor care provoacă accidente și boli profesionale.

Preocuparea istorică a celor două părți cu privire la condițiile de lucru în ambele state este prevăzută în acordul semnat între guvernul portughez și cel belgian cu privire la condițiile de viață și muncă, pregătirea vocațională și promovarea socială și cultura lucrătorilor portughezi și ale familiilor lor rezidente în Belgia, semnat în Bruxelles pe 28 noiembrie 1978, confirmat prin Decretul 22/79.

Acordul bilateral "Portugalia-Belgia" din 2009 a majorat scopul relațiilor în materie de angajare dintre cele două state. Principalele instrucțiuni ale acordului bilateral din 2009 au drept scop asigurarea protecției postului, a protecției muncii și condițiilor corespunzătoare de muncă pentru lucrătorii detașați în teritoriile celor două state. În plus, respectă dispozițiile Directivei 96/71/CE, care prevede eliminarea pericolelor ce provoacă accidente de muncă și boli profesionale lucrătorilor detașați pentru prestarea de servicii în ambele state.

Obiective

Acordul bilateral semnat între Portugalia și Belgia are următoarele obiective:

- să consolideze colaborarea dintre Ministerul Angajării și Serviciului Federal pentru Ocuparea Forței de Muncă, Muncă și Dialog Social din Belgia, Ministerul Muncii, Solidarității și Asigurării sociale din Portugalia și Autoritatea Portugheză pentru condiții de lucru cu privire la detașarea lucrătorilor și serviciile contractate;
- să majoreze schimbul de informații cu privire la lucrătorii detașați, în special cu privire la: condițiile de muncă, perioadele de muncă maxime și perioadele minime de odihnă; salariul minim (inclusiv plata orelor suplimentare); condițiile de plasare a lucrătorilor, în special prin agenții temporare; siguranța, sănătatea și igiena lucrătorilor și alte nereguli de muncă și ale condițiilor de muncă.
- Protecția drepturilor lucrătorilor detașați și a condițiilor de muncă în teritoriile părților.

‘Plan de activitate’ pentru adoptarea acordului din punctul de vedere al părților interesate

Toate părțile interesate beneficiază de acord, în special cu privire la importanța distribuirii informațiilor.

Lucrători:	Protecția drepturilor și condițiilor de muncă ale lucrătorilor detașați. Obiectivul principal al acordului constă în asigurarea existenței unui risc de încălcare a drepturilor și a practicilor frauduloase. Lucrătorii au acces la informații prin acțiuni de promovare.
Companii:	Acordul menționează că este o chestiune de reglementare cu privire la lucrătorii detașați, care ridică îndoieli referitor la regulile ce guvernează lucrătorii cu contract pe termen variabil în statul de origine. Însă, merită observat că părțile se obligă să facă schimb de informații cu privire la natura legală și activitățile desfășurate de companii în statul gazdă. Acordul detaliază promovarea acțiunilor pentru diseminarea informațiilor, în special cu privire la necesitatea de informare a companiilor cu privire la legislația care guvernează detașarea și munca nedeclarată, iar acordul contribuie la acest schimb de informații.
Sindicate:	Accentul pus de acord pe protejarea drepturilor lucrătorilor este conform obiectivelor sindicatelor. Sindicatele necesită informații cu privire la legislația ce guvernează detașarea și munca nedeclarată, iar acordul contribuie la acest schimb de informații. Sindicatele afișează informațiile oferite de ACT pe paginile lor de internet.
Organizațiile angajatorilor:	Angajatorii solicită informații cu privire la legislația care guvernează detașarea și legislația muncii, iar acordul contribuie la strângerea și diseminarea acestui schimb de informații, susținând munca organizațiilor angajatorilor cu membrii lor.
Fonduri sectoriale:	N.A.
Actori instituționali:	Autoritățile naționale necesită asistență metodologică și instruire, susținute de acord.

Notă: Toți actorii mai sus menționați – lucrători, companii, sindicate și organizații ale angajatorilor necesită asistență metodologică și instruire.

Caracteristici principale

Ambele părți sunt de acord să stabilească următoarele acțiuni de colaborare operaționale:

- 1) schimb de informații cu privire la lucrătorii detașați în cadrul prestării serviciilor în teritoriile respective, în special cu privire la condițiile de lucru;
- 2) schimb de informații cu privire la natura legală și tipul activităților desfășurate de angajatorii lucrătorilor detașați;
- 3) colaborare cu privire la schimbul de informații în legătură cu detașarea prin autoritățile competente înregistrate în Sistemul de informare a pieței interne
- 4) organizarea de ședințe anuale pentru a dezbate și evalua acordul semnat între părți.

În plus, ambele părți trebuie să se întrunească anual pentru a stabili acțiunile comune de colaborare la nivel operațional și să evalueze acțiunile în curs. Ședințele anuale se produc alternativ în Belgia și Portugalia.

Procesul de implementare a inclus campanii orientate pe promovarea declarării muncii detașate (deși lipsesc resursele financiare), schimbului de informații între autoritățile de inspecție ale ambelor state și unele inspecții comune în companiile identificate care dispun de lucrători detașați nedeclarați. Pe lângă munca nedeclarată, există și o preocupare cu privire la retribuiții, organizarea timpului de lucru, situația lucrătorilor temporari și conformitatea cu toate obligațiile legale, în special cu privire la detașarea în cadrul grupurilor de lucru.

Există un proiect pilot de promovare a activităților comune de inspecție și campanii de promovare a desființării muncii nedeclarate care include Portugalia, Belgia și Lituania. Acest proiect include crearea unei platforme împotriva muncii detașate nedeclarate, care s-a suspendat datorită pandemiei actuale COVID-19.

Există o clarificare între inspectorate și institutele de asigurare socială; ambele entități colaborează în prezent mai îndeaproape. ACT promovează instruirea angajaților institutelor de asigurare socială cu privire la detașare.

Procesul de adoptare și rolul diferitelor părți sociale implicate

Acordul rezultă dintr-un proces de negociere între organele naționale ale inspectoratelor muncii.

Autoritățile responsabile de stabilirea și implementarea acordului sunt:

- în Portugalia, Autoritatea pentru condiții de muncă (ACT);
- În Belgia, Serviciul de control al legilor sociale și Serviciul de control al bunăstării la locul de muncă, ambele din cadrul Serviciului Federal Public pentru ocuparea forței de muncă, Muncă și Consultanței Sociale.

Adoptarea și implementarea acordului nu implică alte părți sociale.

Aspecte legale la nivelul UE și național prin care se uniformizează sau se limitează contractul

Acordul se subscrie la:

- Carta Socială Europeană, în baza rezervelor ambelor părți;
- Carta Drepturilor Fundamentale ale Uniunii Europene (în special, Articolul 15 cu privire la libertatea profesională și dreptul de angajare în teritoriul statelor membre UE; și Articolul 31 cu privire la condiții corecte și juste de muncă);
- Directiva 96/71/CE cu privire la detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii;
- Directiva 2014/67/UE cu privire la aplicarea Directivei 96/71/CE;
- Directiva 95/46/CE cu privire la protecția persoanelor în raport cu prelucrarea datelor personale și libera circulație a acestor date;
- Convenția Organizației Internaționale a Muncii nr. 181 cu privire la Agențiile Private de Ocupare a Forței de Muncă (1997) (în special Articolul 8 cu privire la protecția lucrătorilor emigranți).

Principalele probleme abordate sunt dificultatea omogenizării cadrelor legale (ex. în perioadele de concediu). Dificultatea apare de asemenea din conceptele legale diferite aplicate în fiecare stat (ex. lucrătorii nu înțeleg fluturașul lor de salariu, astfel că nu pot evalua dacă este sau nu corect). Este important să se discute la nivel european pentru a omogeniza, în măsura posibilului, procedurile, limbile, etc.

Acțiuni implementate pentru a aborda restricțiile

Nu există informații disponibile.

Rezultatele acordului

Principalele rezultate ale acordului sunt:

- inspecții comune în cadrul companiilor identificate;
- activități comune la nivel multilateral, ex. în cadrul Autorității Europene a Muncii și abordarea activității nedecarate de către Platforma europeană;
- ședințe bilaterale pentru a dezbate și evalua acordul, traduse în diseminarea de informații, pregătirea de inspecții comune și, în general, posibilitatea de a dispune de o platformă comună pentru a intensifica colaborarea;
- informații, diseminare și activități de instruire, și anume cu privire la platforma IMI (sistemul de informare al pieții interne), asigurând o eficiență mai ridicată conform obligațiilor legale, și anume redistribuiri în statul gazdă;
- participarea Institutului Portughez pentru Asigurări Sociale la activitățile de colaborare.

În plus, în 2017, Secretarul de Stat responsabil de Combaterea fraudei sociale, Confidențialitate și Marea Nordului, atașat Ministrului Afacerilor Sociale și Sănătății Publice din Belgia și Ministrului Muncii, Solidarității și Asigurării Sociale din Portugalia, a dat o declarație comună cu privire la dezvoltarea colaborării în lupta împotriva fraudei transfrontaliere cu privire la aplicarea regulilor politicii sociale, în cazul angajării transfrontaliere și cu privire la aplicarea legislației asigurării sociale.

Surse

- Informații strânse în urma conversației cu ACT.
- Fernandes, S. F. G. (2017) *A tributação dos trabalhadores transfronteiriços*. Tese de Mestrado em Fiscalidade Internacional. Escola Superior de Gestão, Hotelaria e Turismo - Universidade do Algarve. 163pp.

DESPRE

Obiectivele proiectului ISA sunt promovarea și consolidarea cooperării transnaționale între autoritățile și părțile interesate implicate în detașarea lucrătorilor din sectorul construcțiilor, prin promovarea stabilirii unor acorduri privind schimbul de informații menite să monitorizeze și să faciliteze detașarea lucrătorilor.

Proiectul se va baza pe practicile existente între fondurile sectoriale din Italia, Germania, Austria și Franța, unde fondurile sectoriale, susținute de guverne, au negociat și au încheiat cu succes acorduri care simplifică procedurile necesare pentru detașarea lucrătorilor în străinătate, asigurându-se în același timp că angajatorii care detașează lucrători în străinătate respectă plata elementelor salariale datorate (precum concediul plătit) și permițând cu ușurință verificarea informațiilor relevante în țara care inițiază detașarea, dacă este necesar.

www.isaproject.eu

Proiectul este desfășurat cu sprijinul financiar al Comisiei Europene.

Opiniile exprimate în prezentă reflectă doar viziunea autorilor.

Comisia Europeană nu este responsabilă de utilizarea informațiilor cuprinse în acest document.